Δήλωση της Ιεράς Συνόδου για την αντιεκκλησιαστική και αιρετική δράση του Κυρίλλου (Βλαντίμιρ Γκουντιάγεφ), επικεφαλής του Πατριαρχείου Μόσχας

19 Νοεμβρίου 2026

Έχοντας συμπληρώσει το ογδοηκοστό έτος της ζωής του, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας το πέρασε ως μοναχός και κληρικός σε συνεργασία με τις μυστικές υπηρεσίες του Κρεμλίνου, ο επικεφαλής του Πατριαρχείου Μόσχας Κύριλλος (Βλαντίμιρ Γκουντιάγεφ), ο οποίος, ανάξια και επαίσχυντα, προς κρίμα και κατάκριση του εαυτού του και προς βλάβη της Εκκλησίας, όπως οι αρχιερείς Άννας και Καϊάφας, κατέχει τον εκκλησιαστικό θρόνο· ο οποίος ο ίδιος δεν εισέρχεται στη Βασιλεία του Θεού και ούτε επιτρέπει να εισέλθουν όσοι θέλουν να εισέλθουν (πρβλ. Ματθ. 23,13) – αυτός ο σύγχρονος διώκτης της αλήθειας και της ευσέβειας, υπηρέτης του θρόνου των επίγειων αρχόντων και όχι του εκκλησιαστικού θρόνου, αυτός ο επίγονος του αιρεσιάρχη Νεστορίου, των μονοθελητών Σεργίου, Πύρρου, Παύλου και Πέτρου, των εικονομάχων Αναστασίου, Κωνσταντίνου και Νικήτα, καθώς και άλλων παρόμοιων, οι οποίοι κατείχαν ανάξια τον πατριαρχικό θρόνο, αλλά καταδικάστηκαν από Οικουμενικές Συνόδους για τις αιρέσεις τους και για τους διωγμούς κατά των Ορθοδόξων – αυτός λοιπόν διέδωσε τώρα φανερά, απροκάλυπτα και χωρίς αιδώ την ασεβή διδασκαλία του στο βιβλίο «Πόλεμος. Πέρα από τις ορατές αιτίες και συνέπειες».

Στο βιβλίο αυτό μιλά για τη «μεταφυσική του πολέμου», την «εξιλαστήρια σημασία» του, τα «μεταφυσικά όρια και τη στοχοθεσία της Ρωσίας». Επιχειρεί εκ νέου να αποδείξει ότι ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας είναι στην πραγματικότητα «ιερός πόλεμος» και ότι ο ρωσικός ιμπεριαλισμός και ο μεγαλοκρατικός σοβινισμός αποτελούν δήθεν στην πραγματικότητα αγώνα των «δυνάμεων του φωτός», τις οποίες, κατά την άποψή του, ενσαρκώνει η Ρωσία, εναντίον των «πνευμάτων της πονηρίας στα επουράνια» – δηλαδή όλων των σημερινών και παλαιότερων αντιπάλων της.

Σύμφωνα με τη διδασκαλία του Κυρίλλου, το θρησκευτικό νόημα του θανάτου δεν καθορίζεται από την πίστη του ίδιου του ανθρώπου, αλλά από τον σκοπό για τον οποίο πολεμά· η αυτοθυσία εξισώνεται με τη «συσταύρωση». Εξαφανίζεται η διάκριση ανάμεσα στον μάρτυρα της ορθόδοξης πίστεως και στον στρατιώτη που πεθαίνει εκτελώντας διαταγές και πολεμώντας στο πλευρό της Ρωσίας. Η θέση αυτή του βιβλίου

αναπτύσσει περαιτέρω τον ισχυρισμό που είχε διατυπώσει ο Κύριλλος σε κήρυγμά του το 2022, ότι μια τέτοια θυσία «ξεπλένει όλες τις αμαρτίες».

Ο Κύριλλος δεν εξηγεί την απουσία νίκης στον σημερινό επιθετικό πόλεμο κατά της Ουκρανίας από το γεγονός ότι ο πόλεμος αυτός είναι αντίθετος προς τον Θεό και εγκληματικός, ένα αληθινό καϊνικό αμάρτημα, αλλά την αποδίδει δήθεν στην ανεπαρκή κινητοποίηση της κοινωνίας.

Γι' αυτό ο Κύριλλος καλεί σε κινητοποίηση τους πάντες και, πρώτα απ' όλους, την Εκκλησία. Απευθύνει στο ρωσικό ακροατήριο έκκληση να μην αποφεύγει το «ιστορικό καθήκον να είναι νικητές». Η Παγκόσμια Ρωσική Λαϊκή Σύνοδος, της οποίας προΐσταται ο Κύριλλος, είχε δηλώσει προηγουμένως ότι ολόκληρη η επικράτεια της σημερινής Ουκρανίας πρέπει να ενταχθεί στη ζώνη αποκλειστικής επιρροής της Ρωσίας. Το περιεχόμενο του νέου βιβλίου αποσκοπεί στο να εξακολουθήσει να εξυμνεί τον πόλεμο ως «ύψιστη αξία» και ως άξονα της Ιστορίας, παρά τα προφανή πολυάριθμα θύματα και τα δεινά που αυτός προκαλεί, ενώ παρουσιάζει την ειρηνοποιία ως «αντίθετη προς τον Θεό». Πρακτικός σκοπός των κειμένων του Κυρίλλου είναι να πείθουν το ικανό προς στράτευση τμήμα του ποιμνίου του να συνεχίσει να πηγαίνει στο μέτωπο, προκειμένου να συμμετάσχει στην επίθεση.

Περιέχοντας τέτοιους και παρόμοιους ισχυρισμούς, το βιβλίο του Κυρίλλου δεν εκφράζει τη χριστιανική διδασκαλία, όπως θα έπρεπε να ακούγεται από τα χείλη ενός χριστιανού ιεράρχη και, ακόμη περισσότερο, του επικεφαλής μιας Τοπικής Εκκλησίας, αλλά αντιφάσκει σαφώς προς αυτήν. Η αιώνια ζωή στη Βασιλεία των Ουρανών περιορίζεται, κατά τον Κύριλλο, σε μια μεταθανάτια ύπαρξη, στην οποία πιστεύουν και μη χριστιανοί· η αγιότητα περιορίζεται στον ηρωισμό, ο οποίος δεν συνδέεται με κανέναν τρόπο με την πίστη· ο πατριωτισμός περιορίζεται στην «πιστότητα στο σχέδιο του Θεού για τη γη σου», όπως αυτό το σχέδιο το αντιλαμβάνεται η εκάστοτε εξουσία του ρωσικού κράτους· η υποστήριξη του Θεού υποκαθίσταται από την επιτυχία του ισχυρότερου, πράγμα που μπορεί να ονομαστεί «θεολογία της νίκης».

Συνολικά, η εικόνα του κόσμου και του προορισμού του ανθρώπου, των λαών και των κρατών τους, όπως παρουσιάζεται από τον Κύριλλο, θυμίζει περισσότερο παγανιστικές αντιλήψεις για τη λατρεία της «ιερής Νίκης», καθώς και μανιχαϊστικές δυαρχικές αντιλήψεις για έναν κόσμο αιώνιου

πολέμου, όπου ένας λαός μπορεί να ενσαρκώνει τη «δύναμη του φωτός» ανεξάρτητα από την πίστη του και την αφοσίωσή του στο Ευαγγέλιο.

Δεν προκαλεί, επομένως, έκπληξη το ότι, λησμονώντας την αξία της ευσπλαχνίας και της ειρήνης, την αγάπη ως σύνολο των αρετών και τη συγχώρηση, ο Κύριλλος απορρίπτει και άλλες θεμελιώδεις αρχές της χριστιανικής ορθόδοξης παράδοσης και της διδασκαλίας της Εκκλησίας. Στις «Οδηγίες για την υποδοχή προσώπων από τις ουκρανικές σχισματικές δομές που επιθυμούν να προσχωρήσουν στη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία», οι οποίες εγκρίθηκαν από τη Σύνοδό του στις 2 Οκτωβρίου 2026 (πρακτικό αριθ. 83), περιέχεται άμεση άρνηση αναγνώρισης της σχέσης ανάμεσα στην ομολογία της χριστιανικής πίστεως και στο βάπτισμα. Τα πνευματικά όρια της Εκκλησίας του Χριστού εξισώνονται με τα διοικητικά όρια της δικαιοδοσίας του Κυρίλλου, όπου η χάρη του Θεού «ενεργεί» ή «δεν ενεργεί» αποκλειστικά σύμφωνα με τις εντολές του Κυρίλλου και των δομών που υπάγονται σε αυτόν.

Σε όλα αυτά βλέπουμε νέες επιβεβαιώσεις του γεγονότος ότι ο Κύριλλος (Βλαντίμιρ Γκουντιάγεφ), ο οποίος εξακολουθεί ανάξια να κατέχει τον θρόνο του Πατριαρχείου Μόσχας, χρόνο με τον χρόνο απομακρύνεται όλο και περισσότερο από την αλήθεια, απομακρύνεται από τη διδασκαλία του Ευαγγελίου και από την παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Επιπλέον, ο Κύριλλος διδάσκει ανοιχτά και επίμονα τα ίδια στο ποίμνιό του, εξαναγκάζοντας με τη δύναμη της εξουσίας να γίνεται αποδεκτή ως αλήθεια η ψευδοδιδασκαλία του «ρωσικού κόσμου» («русский мир») και να τιμωρούνται όσοι δεν την αποδέχονται.

Όπως ένας καρκινικός όγκος αποτελεί μέρος του σώματος, αλλά, αφού εκφυλιστεί, γίνεται αιτία του πόνου και του θανάτου του, έτσι και ο Κύριλλος (Βλαντίμιρ Γκουντιάγεφ), μολονότι παραμένει προς το παρόν ιεράρχης και πολλοί εξακολουθούν να τον αναγνωρίζουν ως πατριάρχη, στην πραγματικότητα έχει γίνει καρκινικός όγκος στο σώμα τόσο της Τοπικής Εκκλησίας της Ρωσίας όσο και ολόκληρου του εκκλησιαστικού σώματος.

Γι’ αυτό η Ιερά Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας, διακηρύσσοντας και πάλι ενώπιον όλων την αρνητική στάση της απέναντι στην ψευδοδιδασκαλία του «ρωσικού κόσμου» και στον κύριο κήρυκά της, τον Κύριλλο (Βλαντίμιρ Γκουντιάγεφ), επιθυμεί να πει με τα λόγια του

Αρχαγγέλου Μιχαήλ: Κύριλλε! «Να σε επιτιμήσει ο Κύριος!» (Ιούδα 1,9), διότι είσαι ανάξιος της διακονίας σου. Ανάξιος!

Η Ιερά Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας

Κίεβο, 19 Νοεμβρίου 2026